Insemnări

ALBINA

Revista săptămînală a aşezămintelor culturale

Anul 59
Seria II-a Nr. 130
8 PAGINI — 15 BANI
Miercuri 21 martie 1956

Meşteşugarii noştri

17 martie, anul acesta. La ora 5 după masă, uşa expoziţiei din Bulevardul Magheru s-a deschis. In sală a intrat primul vizitator.

Felurite obiecte menite a face viaţa mai uşoară şi mai frumoasă sînt expuse aci, ca o dovadă a realizărilor cu care unităţile cooperatiste meşteşugăreşti îşi întîmpină cel de-al doilea Congres. A privit curios maşina electrică de spălat: bună treabă! A trecut de aci în faţa diferitelor maşini de calculat, gîndindu-se, poate, că de-acum părul funcţionarilor va albi mai greu... In cunoscutele acordeoane „Timiş", vizitatorul a simţit, clocotind ca într-o matcă, izvorul melodiilor curgînd de pe sute şi sute de scene către sufletul oamenilor... In faţa diferitelor dormitoare moderne a stat mai puţin: are şi el acasă mobila asta lustruită, cu furnir, în care se scaldă razele luminii, ca într-o apă neagră. Drept e că i-ar fi plăcut s-o aibă pe-astălaltă, din cireş. Aşa e omul. Dar, iată, încep exponatele după natura materiei prime din care s-au născut: sfoară — cu toate obiectele împletite cu care ne-am obişnuit de mult; aluminium — născut parcă pentru a înzestra bucătăriile cu vase ieftine, trainice şi uşoare.

In anii puterii populare, cooperativele au ajuns să producă şi bunuri care se părea că nu pot fi realizate decît de marea industrie. Stau mărturie maşina excentrică, maşina universală, raboteza, bohrmaşina, maşina electrică de sudat — toate maşini-unelte, realizate în cooperative, la nivelul fabricii. Tot la nivelul fabricii sînt realizate produsele textile cele mai variate, de la pînza de aţică pînă la stofa cu imprimeuri, de la extragerea firului din gogoaşa de mătase pînă la rochia de voal, fină ca o spumă.

Tîrziu, pe cartea nouă aşezată la eşire, primul vizitator al expoziţiei a notat prima impresie, în cuvinte simple, ca însăşi viaţa creatorilor necunoscuţi ai frumuseţilor văzute: „Expoziţie minunată. Cinste meşteşugarilor noştri!"

STELIAN FILIP

Frumuseţea cusăturilor naţionale executate la cooperativa meşteşugărească „8 Martie" din comuna Breaza, regiunea Ploeşti, este cunoscută şi dincolo de hotarele ţării. Fotografia noastră o înfăţişează pe Elena Băcanu lucrătoare la „8 Martie", arătînd cu mîndrie tovarăşelor ei ultimele modele de ii create în cinstea celui de al doilea Congres al cooperaţiei meşteşugăreşti din R.P.R.

Foto: PETRE DUMITRESCU

Tineretul — schimbul nostru de mîine

de Alfred Margul Sperber
Laureat al Premiului de Stat

Zi de zi, între anii 1855 şi 1866, în sala de lectură a Muzeului Britanic din Londra venea un om cu barba pe jumătate cărunţă, un om căruia bibliotecarul îi punea pe masă teancuri întregi de cărţi. Aplecat peste notiţele lui, sîrguinciosul cititor rămînea adeseori în sala bibliotecii şi în timpul pauzei de prînz.

Omul acesta era Karl Marx, creatorul şi părintele socialismului ştiinţific. Iar lectura sa permanentă în bibliotecă avea ca scop strîngerea materialului documentar pentru geniala sa operă, „Capitalul".

Marx ştia bine, ba chiar a şi spus-o în nenumărate rînduri, că nu-i va fi dat să trăiască luminoasele zile în care visele lui vor deveni realitate. Cum se explică atunci această uriaşă putere sufletească care l-a îndemnat să-şi închine munca de o viaţă întreagă unei lupte al cărei rezultat nu avea să-l mai apuce? Se explică prin aceea că Marx ştia bine că generaţia tînără va duce mai departe facla muncii sale.

Credinţa sa s-a adeverit. Atunci cînd Marx se stingea la Londra, atunci, undeva în Rusia, în îndepărtatul oraş Simbirsk trăia deja un tînăr, care avea să ducă mai departe marxismul, să pună bazele primului stat al muncitorilor şi ţăranilor. Tînărul acesta era Vladimir Ilici Ulianov, cunoscut mai tîrziu întregii omeniri sub numele de Lenin. In 1920, Lenin s-a adresat tineretului ţării sale în cunoscuta sa cuvîntare „Sarcinile Uniunii Tineretului". Aici Lenin a arătat că „tocmai tineretului îi va reveni adevărata sarcină a creării societăţii comuniste". Şi tot atunci a spus între altele că sarcinile tineretului „ar putea fi exprimate printr-un singur cuvînt: sarcinile constau în a învăţa".

35 de ani au trecut de la această cuvîntare, dar vorbele lui Lenin n-au pierdut nimic din valoarea lor. Ele se aplică tot atît de bine şi azi, în toate domeniile construirii unei vieţi noi, creatoare, ale acelei construiri pe care cu tot avîntul forţelor noastre am început-o şi noi.

Convingerea nestrămutată în faptul că tineretul este schimbul nostru de mîine, că el va duce mai departe şi va desăvîrşi munca şi lupta noastră, este izvorul nesecat al avîntului nostru creator. Încrederea în tineret este încrederea în viitorul nostru, un viitor mai bun şi mai luminos. Cei ce luptă pentru acest viitor sînt asemenea ştafetei din jocurile olimpice, care la capătul drumului său predă facla aprinsă în mîna schimbului, cu încrederea fermă că această facă va ajunge la ţintă, păstrîndu-şi flacăra mereu arzîndă.

Tineretul, schimbul nostru de mîine, va duce flacăra luptei noastre însufleţite mai departe, spre viitor. Şi pentru a preda cu cinste ştafeta urmaşilor lor, tinerii trebuie să nu uite nici o clipă că acum „sarcinile constau în a învăţa".

TINEREŢE

Tinereţe — zori de foc iviţi,
vise împlinite din strămoşi.
Tinereţe — umeri înfrăţiţi
albi şi arămii şi negricioşi.

Tinereţe — nu cunoşti zăgaz
albatros în valuri de ocean.
Tinereţe — ochi şi cuget treaz,
sentinelă pe-orice meridian.

Tinereţe — viaţă, dor şi vis,
mesager de pace pe pămînt.
Tinereţe — ţie-ţi este scris
să răzbaţi spre veacuri triumfînd.

Tinereţe — tu ce-mi dai avînt,
şi fiori de viaţă ne-ai aprins,
cu puiere proaspătă îţi cînt
toată forţa ta de neînvins.

VICTOR VIŞINESCU

Zborul
DE ACUM O JUMĂTATE DE VEAC

La 18 martie 1906, adică acum 50 de ani, pe cîmpul de la Bogatelle de lîngă Paris, s-a petrecut unul dintre cele mai importante evenimente ştiinţifice ale secolului nostru. În ziua aceea, primul pămîntean s-a ridicat de la pămînt într-un aparat de zburat mai greu decît aerul. Omul acesta, care prin zborul său deschidea

calea aviaţiei moderne, se numea Traian Vuia. Era fiul unei ţărănci de prin părţile Banatului, din comuna Bujoru.

Aparatul lui Vuia avea motor, aripi, elice şi — lucru foarte important pentru vremea aceea — un sistem de rulare pe roţi. „Liliacul", cum i se spunea aparatului lui Vuia, şi zborul din 18 martie 1906, care a dovedit calităţile invenţiei, au constituit o adevărată revoluţie în aeronautica de atunci. Pentru a înţelege mai bine întreaga însemnătate a acelui zbor, e suficient să amintim că experienţele din secolul al XIX-lea ale savanţilor ruşi în domeniul aerodinamicei rămăseseră necunoscute, iar ceilalţi oameni de ştiinţă din lume care se ocupau de aeronautică apucaseră pe o cale greşită. Cercetările lor porniseră de la ideea că omul nu se va putea înălţa în văzduh decît cu un aparat mai uşor decît aerul. Ca urmare a acestei concepţii apăruseră baloanele umplute cu hidrogen şi se experimentau dirijabilele. Aparatul lui Vuia şi zborul de la Bogatelle au dat deci lovitura decisivă concepţiilor înguste ale savanţilor apuseni.

Astăzi, cînd mulţi ţărani muncitori din ţara noastră au auzit din gura fiilor lor că zboară pe avioane reactive, străbătînd distanţe uriaşe cu o viteză uluitoare, sau au văzut asemenea avioane, poate le e mai greu unora să înţeleagă ce a însemnat zborul de acum o jumătate de veac al fiului ţăranului din Bujoru. Vuia nu s-a ridicat în ziua aceea decît la un metru înălţime, iar distanţa pe care a parcurs-o la înălţimea de un metru n-a întrecut 12 metri. Dar în zborul acesta, care ne poate părea neînsemnat azi, era începutul şi o chezăşie a progresului la care s-a ajuns azi în aviaţie.

Lucrul acesta l-au înţeles foarte bine la vremea aceea unii oameni de afaceri şi de ştiinţă care se grupaseră la Paris. Tocmai pentru acest motiv au căutat ei să-i fure lui Traian Vuia marele merit de a fi fost primul om din lume care s-a înălţat de la pămînt cu un aparat mai greu decît aerul. Ziarele apusene au încercat să-i atribuie lui Santos Dumont meritul acesta, deşi Dumont nu s-a ridicat în aer decît în toamna lui 1906. Infumuraţii afacerişti şi savanţi apuseni s-au simţit jigniţi că nu unul dintre ei, ci un romîn deschidea calea progresului aviatic. Dar ei au rămas cu încercările, iar istoria ştiinţei cu faptele.

În istoria aceasta Vuia are locul pe care-l merită. Şi în inimile noastre, de asemenea. Mîndria ne e cu atît mai mare, cu cît Traian Vuia, nu numai că s-a ridicat din rîndurile poporului nostru, ei mai mult, din rîndurile oamenilor socotiţi pe atunci „de jos" de la talpa ţării.

Geniul creator al poporului romîn, care a dat pe anonimul autor al Mioriţei, pe bădiţa Mihail Eminescu, pe moş Ion Creangă, pe Traian Vuia, pe „inginerul nost" — cum îi spun şi azi transilvănenii lui Aurel Vlaicu — şi pe atîţi alţi oameni de seamă, se bucură azi de adevărata libertate. Şi în libertate crează poporul nostru pentru ridicarea ţării, pentru progresul omenirii, ducînd mai departe şi îmbogăţind tradiţia unor străluciţi înaintaşi.

La cooperativa „8 Martie" din Breaza

Regiunea Ploeşti are o bogată tradiţie în ceea ce priveşte arta noastră populară. Portul femeiesc din Breaza, cusăturile, sau obiectele sculptate în lemn au atras de multă vreme atenţia cunoscătorilor. Astăzi, producţia obiectelor de artă populară din regiune se află pe o nouă treaptă de dezvoltare. Numeroase cooperative meşteşugăreşti au luat fiinţă în anii puterii populare. Cea mai de seamă dintre ele este cooperativa „8 Martie" din Breaza. Aici se brodează ii pe pînză topită, mileuri, feţe de masă, şerveţele, etc. Căpătînd în ultimul timp o mare extindere, cooperativa a reuşit să reunească majoritatea femeilor din localitate. Modelele cooperativei se desfac atît în ţară cît şi în străinătate.

Pe tov. Stanciu Victoria, preşedinta cooperativei, am întîlnit-o în unul din ateliere. Urmărea transpunerea unui model nou pe pînză topită. I-am cerut lămuriri asupra principalelor probleme care stau în prezent în faţa conducerii.

— În centrul atenţiei noastre, — mi-a răspuns tovarăşa Stanciu — stă folosirea celor mai semnificative elemente folclorice culese, atît din regiunea noastră cît şi din afara ei. Ele vorbesc din plin despre felul în care artistul necunoscut, omul din popor, interpretează elementele naturii. Pe toate acestea ne străduim să le valorificăm în mod creator.

Am privit cu admiraţie obiectele lucrate de mîinile harnice ale Silviei Harapu, Florica Ţurcan, Alexandrina Vasilescu, Victoria Cîrneci şi a atîtor alte cooperatoare. Ultimele două au devenit, datorită măestriei lor, purtătoare ale insignei de fruntaş în cooperaţia meşteşugărească. Fără îndoială că iile şi bluzele, prin felurimea modelelor, prin minunăţia executării, prin culorile lor vii, ocupă un loc de frunte. Printre ultimele producţii se pot vedea, de pildă, o iie cu mînecile bogat brodate, cu piepţii cusuţi în fir alb şi roşu; o alta ornată cu modelul „Crestele". Foarte greu de executat, dar şi foarte frumoase în acelaşi timp, sînt şi modelele „Lăbuţele" şi „Roatele", acesta din urmă lucrat în roşu şi negru.

Tot atît de artistic realizate sînt şi bluzele. Sînt de menţionat modelul „Strugurii", lucrat în albastru cu ciorchini de struguri înşiruiţi simetric pe piept şi pe mîneci, modelul brodat cu ajur numit „Şabac", apoi „Lănţicul", ca şi bluza lucrată cu motive de forma crăcuţelor de brad, modelul „Mărunţelele" mic şi des, de unde îşi trage şi numele, şi multe altele, tot atît de frumoase şi tot atît de interesante!

Îmi ridic privirile de pe modelele acestea la cooperatoarele care le-au lucrat. Pe chipurile lor citesc dragostea pentru îndeletnicirea ce şi-au ales-o şi mulţumirea aceea pe care o încearcă fiecare artist în faţa propriei sale creaţii.

— Astăzi — spunea una din cooperatoare — fiecare dintre noi vrea să lucreze cît mai mult şi cît mai frumos. Asta, ca să facem mai plăcută viaţa oamenilor muncii de la noi şi ca să ducem faima artei populare romîneşti şi peste hotare.

Într-adevăr, prin munca lor, cooperatoarele de la „8 Martie" Breaza reuşesc să ne facă viaţa mai frumoasă şi să ducă în cele mai îndepărtate colţuri ale lumii o imagine vie a însuşirilor creatoare ale poporului nostru.

N. DOXANESCU

Solişti amatori participanţi la cel de-al IV-lea Concurs

JENINA BANCILĂ din echipa de cor a casei raionale de cultură din Hîrşova.

Colectivistul ZADRIGAL ANDREI, instrumentist în echipa căminului cultural din comuna Niculae Bălcescu, raionul Medgidia.

Bătrîna colectivistă ANICA HARABACIU de la G.A.C. Mihai Viteazu, raionul Istria, solistă în echipa de cor a căminului cultural.

O întîmplare pe şosea

Duminică. O zi senină, cu soare pal, cu aer proaspăt, vestitor de primăvară. Maria Manea, din comuna Ciofliceni, s-a sculat dis-de-dimineaţă. A trebăluit prin curte, apoi şi-a înhămat calul, a încărcat bidoanele şi domol, fără grabă, a pornit din Ciofliceni spre satul Ghermăneşti, la punctul de primire a laptelui. N-avea de unde să ştie femeia că în dimineaţa aceea senină o aştepta o pagubă. Iată ce s-a întîmplat: ajungînd în Ghermăneşti, la punctul de primire a laptelui, Maria Manea a oprit căruţa pe partea stîngă a şoselei. Dar tocmai atunci, dinspre Bucureşti, venea pe drum o maşină, al cărei conducător a observat prea tîrziu căruţa oprită contrar legilor circulaţiei. A încercat omul să frîneze, totuşi maşina a izbit puternic căruţa, iar bidoanele cu lapte s-au răsturnat, vărsîndu-se în drum. Ca printr-o minune, nu i s-a întîmplat nimic nici Mariei Manea, nici calului.

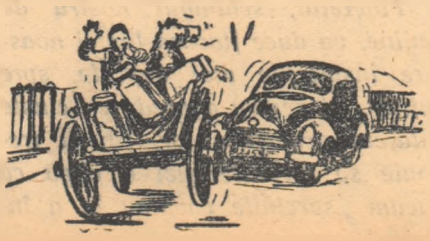

...Abătută şi speriată încă, Maria Manea se întoarse în Ciofliceni. Vestea păţaniei ei s-a răspîndit repede în sat. Între alţii care veniră s-o vadă şi s-o întrebe ce şi cum fusese, intră în casa Mariei şi ţăranul întovărăşit Grigore Tănase, cu care ea se certase mai de mult pentru nişte lucruri de nimic.

„A venit să se bucure de nenorocirea mea" îşi zise în gînd Maria Manea. Primele cuvinte ale întovărăşitului îi arătară însă că bănuiala ei era neîntemeiată.

— Eu zic, — începu Tănase — să uităm de vechea gîlceavă. Am aflat de beleaua dumitale şi am venit şi eu să-ţi spun cîteva vorbe ca să-ţi treacă năduful! Ai văzut ce ai păţit? Păi bine mai femeie, cine opreşte căruţa pe partea stîngă? N-ai văzut panoul de pe şosea? Ce crezi, că cei de la Miliţie l-au pus acolo să aibe pe ce se aşeza ciorile? Hai?

Şi vorbind mereu, Grigore Tănase îi povesti Mariei Manea că nu de mult doi cetăţeni neţinînd nici ei seama de regulile circulaţiei, au stat pe oblonul unui camion şi la o cotitură bruscă unul a căzut şi s-a rănit la cap. I-a mai povestit cum vechiul său prieten, Lixandru N. Manole din Ciolpani, a băut un pahar mai mult şi a adormit în căruţă pe şoseaua dintre Buzău şi Mizil. Caii au luat-o razna pe mijlocul şoselei. Un camion care venea din spate, neavînd loc să mai ocolească şi nomaiputînd frîna la timp a lovit caii, rănindu-i grav.

A vorbit mult Grigore Tănase şi din toate vorbele lui Maria Manea a înţeles şi greşeala ei, şi însemnătatea desenelor de pe un anume panou şi tîlcul unei şedinţe în care şeful de post din sat le arătase oamenilor cum trebuie să circule pe şosele.

— Îţi mulţumesc, tovarăşe Tănase — îi zise la despărţire Maria. — Dă-l încolo de lapte. Îmi dă vaca altul. Bine că venişi să-mi spui tot ce mi-ai spus. Iar cît despre supărare, să ştii că şi eu am uitat-o de mult. De, omul cît trăieşte, învaţă.

LT. MAJOR AVRAM OPREA
de la Serviciul Inspecţiei Auto şi Circulaţiei din Direcţia Generală a Miliţiei

Pe marginea scrisorii colectiviștilor din Bucu

„Vă chemăm alături de noi"

Cine e mai cîștigat

În satul Biruința din raionul Negru Vodă, regiunea Constanța, există o gospodărie colectivă puternică și bogată, cu mulți, vrednici și pricepuți gospodari, între care se numără și Temur Memet. Dar oameni vrednici și buni gospodari există în satul acesta și în afara colectivei. Unul, de pildă, este Petre D. Nicolae, țăran cu gospodărie mijlocie. Amîndoi — și Memet și Petre Nicolae — sînt la fel de harnici și au în familie același număr de brațe de muncă. Mai mult. Pămîntul pe care îl lucrează e la fel, iar condițiile climaterice sînt, bineînțeles, și ele aceleași. Rezultatele muncii lor sînt însă mult deosebite.

Petre D. Nicolae are 5,35 hectare teren arabil, 2 cai, o vacă, 3 porci, 22 oi. El are azi cam tot atîta avere cîtă avea și Temur Memet înainte de a intra în gospodăria colectivă. De pe cele 5,35 hectare de teren, Petre D. Nicolae, muncind împreună cu familia sa, a scos în 1955 — 5.200 kg. de grîu, 4.000 kg. de porumb, 1.100 kg. de orz și alte bucate, care valorificate, i-au adus un venit global de 12.600 lei. Scăzînd din acest venit total suma de peste 3.500 lei — ce reprezintă valoarea cerealelor reținute pentru sămînță, cheltuielile făcute pentru întreținerea animalelor, impozitul și altele — reiese că Petre D. Nicolae în 1955 a avut un cîștig curat de 9.047 lei.

Să facem acum socoteala cîștigului obținut de colectivistul Temur Memet — fostul țăran cu gospodărie mijlocie. Pentru cele 1.020 de zile-muncă realizate cu același număr de brațe de muncă pe care le are și consătеanul său Petre D. Nicolae, Memet a primit 12.870 kg. de grîu, 4.680 kg. de porumb, 9.393 kg. de orz, etc. Toate aceste produse valorificate îi pot aduce suma de 28.858 lei. Această sumă reprezintă de-acum cîștigul său curat, deoarece el — fiind colectivist — nu mai are de plătit impozit agricol, nu mai trebuie să oprească cereale pentru sămînță, nu are cheltuieli cu întreținerea vitelor și nici nu mai dă cotă ca țăranii cu gospodărie individuală. În plus, Temur Memet — pentru zilele-muncă făcute — a primit mari cantități de legume și zarzavaturi produse în gospodăria colectivă și o însemnată sumă de bani.

Așadar, cine e mai cîștigat: colectivistul Temur Memet ori consătеanul său, țăranul cu gospodărie mijlocie, Petre D. Nicolae?

De bună seamă că — așa cum arată și cifrele de față — mult mai cîștigat a ieșit Temur Memet, fostul țăran cu gospodărie mijlocie azi colectivist, om cu venituri ce-i plătesc și-i răsplătesc munca sa și a familiei sale.

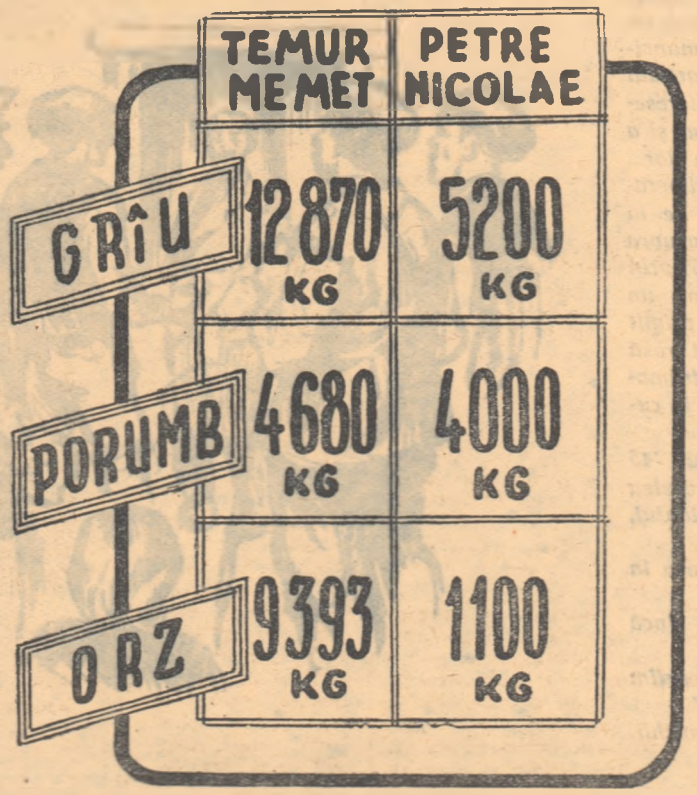

★ ★

PRIMELE ROADE

Serbarea tinerilor colectiviști se terminase de mult, dar oamenii mai stăteau încă pe scaune, discutînd aprins... Așa se întîmplă mereu de cîtăva vreme în comuna Dor-Mărunt. Ori de cîte ori se adună mai mulți la un loc, la sfatul popular, la școală sau cămin, oamenii discută mult și cu mare însuflețire. Iar discuțiile lor se învîrtesc mereu în jurul scrisorii aceleia pe care au adresat-o colectiviștii din sat consătenilor lor, țărani muncitori din afara gospodăriei, chemîndu-i alături de ei.

Și acum la căminul cultural, grupuri, grupuri, oamenii adunați vorbesc din nou despre scrisoarea aceea.

— Ce zici tovarășe Albeșteanu, întrebă Tudor Marcovici, de scrisoarea aia? Nu te urnești de-acolo?

Dumitru Albeșteanu sări ca ars.

— Ce tot aveți cu mine? Știți doar că femeia nu vrea.

Cîțiva oameni se porniră pe rîs. Ori de cîte ori i se pomenea de întovărășire ori de gospodărie, Albeșteanu dădea vina pe femeie.

Nicolae Chiru, gospodar harnic și chibzuit, ales la 11 martie deputat în sfatul popular, se opri din rîs și interveni:

— Ce mai tura-vura, măi tovarăși? Dacă Albeșteanu nu vrea, noi o să pornim și fără el. Și scoțînd din buzunar o hîrtie, pe care o avea împăturită cu grijă, adăugă: — Uitați-vă la mine. Am aici cererea de înscriere în întovărășire, care-i semnată și de femeia mea. Cum s-ar zice, rămîne și aici alături de mine.

Oamenii îl aplaudară rîzînd. Cîțiva îi strînseră mîna în semn de bucurie. Nicolae Popa, care nu voia să se lase mai prejos, tuși de cîteva ori ca să-i asculte toți și se porni pe vorbă.

— N-a fost tocmai ușor nici cu Maria mea. Spunea ea că nu se înscrie, dar pînă la urmă tot s-a dat pe brazdă.

Stoica Barbu s-a hotărît și el. S-au hotărît și Gheorghe N. Popa și Fănel Costea Sîrbu.

Și în aceeași seară se mai înscriseră Crețu Gheorghe, Marcu Ion, Sima Ion și încă 8 familii de țărani muncitori. Numărul celor înscriși în întovărășirea agricolă „30 Decembrie" din satul Dor-Mărunt, se ridică astăzi la 35. Scrisoarea consătenilor lor colectiviști i-a ajutat să-și curme mai repede nehotărîrea și să treacă la rînduieli noi de muncă.

În fiecare zi noi cereri sînt semnate și noi familii de țărani muncitori intră în întovărășirea agricolă nou înființată sau în marea familie a colectiviștilor. Chemarea colectiviștilor din Dor-Mărunt, regiunea București, n-a fost deci zadarnică. În satul lor, alături de gospodăria colectivă, a fost durată întovărășirea agricolă „30 Decembrie". În inimile multor consăteni hotărîrea de a le urma îndemnul de a intra în colectivă sau în întovărășire, își face tot mai mult loc... Iar acestea nu sînt decît primele roade ale scrisorii aceleia.

ION CUCU

Rîul și picătura de ploaie

— fabulă —

după A. MALIN

La mal de rîu, printre pietroaie,
Ferindu-și fața de căldură,
Se odihnea o picătură,
Rămasă-acolo dintr-o ploaie.
Făptura-i — lacrimă sub pleoapă —
N-avea nimic deosebit
Și semăna cu altele
Leit,
Ca... două picături de apă.

Din matca lui întinsă brîu,
Îi glăsui bătrînul rîu:
— Să stai stingheră, nu e trai
Cînd mii de picături ca tine
Curg laolaltă. Vino, hai,
Cu toții vom urni turbine
Și vom trimite pînă-n sate
Lumină, electricitate;
Pe umeri vom purta vapoare
Spre zări albastre, largi, spre mare.

Dar vorba lui, pe picătură
O supără peste măsură:
— Să vin la tine? Niciodată!
Vrei poate să ajung o blată
Fărîmă, pusă într-o baltă
Așa, cu toate laolaltă?
Și-apoi, am să îi-o spun pe șleau:
Aici, oricum, sînt cineva
Ajunge numai ca să vreau...
Anume însă, ce vroia,
Să spună n-a mai apucat,
Căci picătura... s-a zvîntat.

MORALA:
Numai cu alte surioare
Ajunge picătura... mare!

VICTOR PIȚIGOI

Tarlalizarea — mijloc de obținere a unei recolte sporite la hectar

de prof. A. Romanovici
șef de sector la Academia R.P.R.

În multe comune țăranii muncitori care încă n-au intrat în forme cooperatiste de producție, au desființat haturile între mai multe terenuri învecinate, alcătuind tarlale, pentru a le putea lucra cu tractoarele și mașinile agricole, pentru a cultiva prin rotație grîu, porumb și alte plante și pentru a se bucura de toate celelalte avantaje ce le oferă tarlalizarea.

În primul rînd prin tarlalizare sînt desființate haturile, ceea ce face să se mărească mult suprafața terenului cultivat. Așa bunăoară, țăranii muncitori din raioanele Călmățui, Galați, Bujoru, Brăila și Filimon Sîrbu din regiunea Galați, unindu-și terenurile învecinate în tarlale au cîștigat 4.000 de hectare de teren! Totodată prin desființarea haturilor se stîrpesc focarele de răspîndire a semințelor de buruieni, a bolilor și dăunătorilor plantelor.

De asemenea atunci cînd culturile sînt năpădite de diferiți dăunători sau boli, combaterea lor pe tarlale mari este mult mai ușoară și se poate face chiar cu avionul. De pildă, anul trecut în comuna Surdila-Greci, regiunea Galați, combaterea gîndacului roșu de pe tarlaua de rapiță s-a făcut cu ajutorul unui avion al Ministerului Agriculturii.

Apoi, unindu-și loturile în tarlale mari țăranii muncitori pot folosi mai bine tractoarele și mașinile cele mai perfecționate cu care sînt înzestrate S.M.T.-urile, fapt care duce la executarea lucrărilor la vreme și de bună calitate. Ei pot, de asemenea, să aplice măsurile agrotehnice înaintate. În același timp, tarlalizarea este un mijloc important de luptă împotriva eroziunii solului. Cunoscut este de pildă, faptul că pe coastele din regiunea Iași și alte regiuni din Moldova pămîntul a devenit sărac mai ales din pricină că mulți țărani muncitori au făcut și fac arăturile din deal în vale. Procesul de eroziune a solului a fost de acum oprit în multe locuri prin unirea parcelelor de pe coaste în tarlale și executarea arăturilor și altor lucrări ale solului de-a curmezișul coastelor. De bună seamă însă, că un important avantaj pe care îl aduce tarlalizarea este și într-ajutorarea țăranilor muncitori de pe aceleași tarlale în scopul înfăptuirii lucrărilor la timp și de bună calitate, prin ajutor cu brațe de muncă, atelaje, mașini și unelte agricole, etc.

Prin urmare, tarlalizarea dă posibilitatea folosirii mașinilor agricole și a metodelor înaintate de cultivare a plantelor, pentru obținerea unor recolte sporite la hectar. Un exemplu grăitor în privința sporului de recoltă ce se obține pe tarlale mari ni-l oferă situația din raionul Călmățui. După tarlalizare, producția medie obținută în ultimii cinci ani în acest raion, a fost cu 516 kg. de porumb și 825 kg. de grîu la hectar mai mare decît producția medie realizată în anii cînd pămîntul era lucrat în loturi mici, despărțite prin haturi.

După cum reiese deci din practică, țăranii muncitori care își tarlalizează pămînturile au o seamă întreagă de avantaje față de cei care lucrează pe peticele lor de pămînt. Lucrînd pe pămînturile tarlalizate, pe baza propriei experiențe, ei se conving de foloasele trecerii la alte forme mai înaintate de asociere în muncă.

Unindu-și pămîntul în tarlale mari, executînd arăturile și însămînțările cu mașinile S.M.T. și într-ajutorîndu-se în muncă, țăranii muncitori din comuna Fundeni, raionul Lieți, regiunea Galați, au obținut recolte medii la hectar cu mult superioare față de cele obținute în același an în comuna vecină Nănești — cu aceleași condiții de climă și sol — unde însă țăranii muncitori nu și-au unit pămînturile în tarlale și lucrează cu mijloace de producție înapoiate.

S-A IMPLINIT VREREA LUI TUDOR DIN VLADIMIRI

———

de Dumitru Mircea

Laureat al Premiului de Stat

———

Într-un rînd eram oaspe la un colectivist din comuna Conțești, raionul Zimnicea, regiunea București. Vreme de toamnă tîrzie, sara. Stăteam în casa lui nea Curea Stancu, la un pahar de vin, cu președintele gospodăriei, tovarășul Gheorghe Doiciu. Veni vorba despre multe atunci. Veni și despre boieri vorba.

— Boierul numai la chip arăta om... încolo... la suflet, ce să mai vorbim? Jivină.

Aceste cuvinte mi se părea să le mai fi auzit, din altă parte, nu rostite de gazda noastră, nea Stancu... Mi-am amintit că fuseseră spuse de neuitatul nostru Tudor Vladimirescu, fiul de țăran din Vladimiri... El asemuia boierii cu șerpii veninoși: „șarpele cînd îți iese la drum, dai cu ciomagul de îl lovești, ca să-i iei viața..." spunea Tudor în proclamația adresată norodului, chemîndu-l să stîrpească „răul cu rău" să-și cucerească prin luptă drepturile furate de „tagma jefuitorilor" — boierii.

I-am spus acestea în acea sară de povești. Nea Stancu a dat gînditor din cap, a sorbit o gură de vin și a grăit cu un oftat adînc:

— Iată, numai după cinci pătrare de veac au ajuns oamenii noștri la slobozenie... Cînd stai să te gîndești, cîtă suferință... cîte chinuri au dus moșii noștri și noi!...

Cei doi colectiviști se umbriseră la obraz. Au început, pe rînd, să povestească despre viața lor... Cum niciodată nu izbuteau să-l sature pe boier, cum tremurau înaintea lui, smeriți și înfricoșați, cum întotdeauna rămîneau datori...

Îi ascultam și mă întunecam și eu. Parcă-l vedeam pe Tudor din Vladimiri, așa cum îl știam din cărțile de istorie, ridicînd sabia în aer și rostind norodului și pandurilor nemuritoarele cuvinte: „că ne ajunge, fraților, atîta vreme de cînd lacrimile noastre de pe obrazele noastre nu s-au mai uscat!"

Tudor a căzut răpus de iatagane, tăiat bucăți și azvîrlit într-o fîntînă. Dar flacăra inimii lui, aceeași cu flacăra mulțimii de clăcași, nu s-a stins. A ars mai departe în inima chinuiților și a fost preluată întreagă de partidul clasei muncitoare... De la bun început, partidul s-a declarat apărător și al intereselor țăranilor exploatați. A cerut și a luptat pentru împroprietărirea lor... Și a biruit! Armata Roșie eliberatoare măcinase clica fascistă de la noi și pregătea asaltul final asupra Berlinului. La 22 martie 1945, prin legea reformei agrare, aproape un milion de gospodării au primit pămînt, iar boierimea a fost rasă pentru vecie de pe pămîntul strămoșesc. Trecuseră 124 de ani de la cutezătoarea ispravă a lui Tudor.

— Atunci, în primăvara lui '45 ne-am dus și noi la boier, povestea gazda noastră. Să ne dai lanțul, boierule!

Boierul sta în ușă cu cravașa în mînă.

— Ce vă trebuie lanț?... Încă n-am făcut învoielile!

— Gata cu ele... Acu' împărțim moșia pentru noi.

Am văzut că-i tremură genunchii. „Aha, las-că noi am tremurat destul înaintea ta"... Am luat lanțul și am împărțit moșia după lege, frățește... Acuma, în conacul boieresc este sediul gospodăriei noastre. L-ai văzut. Acuma trăim și noi viață omenească!...

Am ridicat paharele, închinînd în cinstea acestei vieți. Pe chipul celor doi colectiviști, oameni în vîrstă, lucea o lumină dulce, tinerească, proaspătă și nouă, lumina tihnei și a bucuriei.

Nu știu cîte monumente are Tudor Vladimirescu în țară. Nu știu nici cît de izbutite sînt. Socot însă că în inima norodului nostru are un neprețuit și veșnic monument. Norodul nu-și uită eroii. Îi poartă peste veacuri, cinstindu-le jertfa. În cîntecul pandurilor de la 1821 se spune:

„Uite, mergem să arăm
țelina să despicăm,
că avem să semănăm.
Voi aveți să ne urmați
și-nsutit să seceraţi..."

Noi am ajuns proorocitele zile ale secerișului, noi, urmașii pandurilor clăcași. Jertfa lor n-a fost zadarnică, iar visul lor s-a împlinit la 22 martie 1945. Slavă lor! Slavă poporului nostru biruitor! Slavă partidului nostru, înțeleptul nostru cîrmuitor!

Cerc de citit în casa lui Socoteanu

Mulți oameni din părțile Argeșului îl știu sau au auzit de Gheorghe Socoteanu din Ghergheşti, în casa căruia au mas deatîtea ori pe înserat să asculte povești și taclale, ori să se desfete din plin cînd învățătorul Șargu vorbește despre vreo carte.

Dacă în urmă cu cîțiva ani cineva i-ar fi spus nevestei lui Socoteanu, lelea Dumitra că va veni vremea cînd acasă la ea s-or strînge oamenii să le citească din cărți, femeia s-ar fi minunat.

Dar învățătorul Șargu s-a ținut de capul ei vreo doi ani. i-a arătat buchile, i-a pus caietul și cartea de citire în mînă și a tot îndemnat-o să se gîndească la copiii ei, că-s mari, trecuți prin școli, și s-ar putea să se facă vreodată de rușine acolo, în armată sau pe șantiere, unde se află, cu o mamă analfabetă.

— Ș-apoi gîndește-te, lele Dumitră, c-ai să fii odată bunică și te-or pune nepoții să le spui povești! Ia-n ascultă aici la mine ce de-a mai povești sînt în cărți, să le tot citești nepoților pîn-or fi de însurat și încă nici atunci să nu le isprăvești pe toate...

Și deschidea învățătorul cartea și unde începea să-i citească despre isprăvile șolticului de Ionică din Humulești, și de popa Oșlobanu, și de Harap Alb, și de școala din Fălticeni, de se prăpădea bătrîna de atîta rîs, și-și tot ștergea ochii cu colțul basmalei.

Iar după ce a prins buchea, după ce i-a adus omul din tîrg ochelari ca să deslușească mai bine slovele, s-a întors roata și învățătorul era acum acela de care se ținea scai lelea Dumitra:

— Mai dă-mi o carte, tovarășe învățător. Da să fie tot așa de frumoasă ca cea din săptămîna trecută!

Sau în altă zi:

— Nu te supăra tovarășe învățător, dar mai lasă-mi o săptămînă cartea lui Sadoveanu s-o citesc și Domnicăi Paloș. Acum învață și dînsa carte, dar nu mai are răbdare și-și tot face drum la mine să-i citesc.

Învățătorul zîmbea pe furiș. Lumea cărților mai cîștigase un prieten, — poate mai mulți — și într-o zi, după ce a stat de vorbă cu directorul școlii, Nicolae Popescu, au hotărît împreună să deschidă o casă de citit în casa lui Socoteanu.

Așa au fost începuturile. Lelea Dumitra Socoteanu s-a bucurat. Tot stăteau singuri, ea și cu omul ei, după ce se întuneca. Acum aproape nu-i seară să nu le fie casa plină. Le calcă pragul oameni din toate satele comunei, de-alde Toma Ilie, Neacșu Dumitru, fierarul Chitea Nicolae care l-a adus cu el și pe celălalt fierar din sat, Sotir Mărgărit, Toma Gheorghe, dulgherul, Duță Ion, cizmarul. Și tot aici, în casa lor, Badea Nicolae, și Osiac Ștefan, și Gheorghe Ciobanu au început vorbele pentru înjghebarea unei întovărășiri, după ce au citit și discutat aprins romanul „Mitrea Cocor."

Satul Ghergheşti înnumără aproape 140 de familii. Și oamenii de aici au prins toți drag pentru carte și învățătură. Acum drumurile sînt încă înzăpezite în sat, dar cele dintîi pîrtii prin omătul mare s-au tăiat către școală, către casa de citit de la Socoteanu, către clădirea sfatului popular.

Din Ghergheşti sînt azi în facultăți, la institutele cele mari din București, din Craiova și Timișoara, 12 tineri. Alți 20 de flăcăi și fete, care au trecut cursul elementar în școala directorului Popescu și a învățătorilor Șargu, Cozloschi, Șova și Tcaciuc, se pregătesc să devină tehnicieni. Băiatul cel mare a lui Ion Neagu își ia anul acesta diploma de medic. Lila Vlaicu, fata vădanei lui Vlaicu și Ana Constantin, termină tot acum școala pedagogică și se vor întoarce poate înapoi, în satul lor, să-și alăture tinerețea și priceperea muncii nobile a celor 10 învățători din comună.

Acestea la un loc sînt mîndria cea mare a țăranilor muncitori din Ghergheşti. Și la treaba aceasta a pus umărul și nevasta lui Gheorghe Socoteanu, în casa căruia oamenii se adună aproape în fiecare seară să audă și să vorbească despre cărți, să caute în ele adevărul, să-și umple sufletele și să privească viața și întîmplările ei cu deplină înțelegere.

GH. FLORESCU

ı cîndva
l un cuţit

Al. Andriţoiu

al Premiului de Stat

unicul un cuţit
tr-a ciubotei gură,
ı în zori, la ciobănit,
pila pe custură.

ietul [illegible]ezat,
atunci cuţitul numa'
n fluier de cîntat
în aluniş aluna.

-n toiul unei veri
i lupi înalţi cît mînzul,
r, pe-o cutră de boier
pielea de pe dînsul.

aţa lui loşca

Ştefan Iureş

al Premiului de Stat

tre stînci, susurînd,
pă curată,
pe aripi de vînt
ră gr[illegible]de fată.

suit pe tractor,
tînd să priceapă:
res[illegible] pe ogor,
nici nu curge vreo apă.

semne, uitat,
s-a întors de la oaste —
din zori, pe cîntat,
părţile noastre.

Vă-ntreb, oameni buni,
-nalţă şi cîntă?
arat în ajun
, străveche şi sfîntă.

unci îi păru
le ciudat ar fi asta—
meştere nu
-o aripă brazda.

ntindea dedesubt
oaspătă, iată,
lgiia, ne-ntrerupt,
rîsul de fată.

ul sunet în ea,
ămînt cîntăreaţa,
i prins-a brăzda.
cepu dimineaţa.

— Iată-l la drum.
-ncordează auzul,
ude şi cum
ici cucuruzul,

călare, şi-avînd
ai-ară[illegible]
e rîd [illegible]e pămînt
i de lapte — o mie.

cînd craiul e sus,
rnic flăcăul.
[illegible]ea el de spus:
i biruie răul.

cins, fără glas,
mai prindă tărie.
rămas la popas
e vesti ciocîrlie.

[illegible] peste tot,
re slăvi luminoase,
i însuşi raport
ce loşca-l arase.

i cu ochii închişi,
chipuie bolta
ătată-n suiş
cînte recolta.

pontat[illegible] venea
luare-aminte,
ai fost cineva
sta-nainte.

Leleghé şi încă şase

Luciu Luca Gheorghe este fierar în satul Mamut Kuius din mijlocul Dobrogei. Pentru uşurinţă şi ca să-l deosebească de fiii săi, care se numesc tot Luciu Luca, tătarii, pe care îi înspăimîntaseră cele trei nume, greu de pronunţat pentru ei, l-au numit Leleghé.

Leleghé este o matahală de om cît un salcîm, cu umeri pietroşi, cu pumnul cît maiul şi cu un piept mare cît o tobă. Te-ai aştepta, la mărimea lui, să fie un om încet, potolit, ca un urs — ce mai atîta vorbă! Dar Leleghé este ca argintul viu. Te minunezi cînd îl vezi cît e de iute, de repezit. Cu greu te ţii după el cînd îi umbli alături, la drum; îţi acoperi gura cu palma de uimire cînd îl vezi că apucă barosul cel mare sau cînd întoarce singur o secerătoare cu roţile în sus. In şandramaua unde-şi are fierăria nu îndrăzneşti să intri cînd e el înăutru. Ţi-e teamă că n-ai să-ţi găseşti un colţişor unde să te aşezi. Parcă el singur umple toată fierăria. Şi pe lîngă el se mai trudesc şase flăcăi, care ameninţă, cu trecerea anilor, să-şi ajungă tatăl.

Astăzi, în faţa fierăriei, bărbaţii s-au strîns la taclale. Fierarul îşi vede de treabă, dar trage totuşi cu urechea la vorbele vecinilor. Cînd sfatul se abate spre voinicia feciorilor săi, Leleghé spune cu mîndrie rău ascunsă de spaima prefăcută a feţii:

— Peste un an trebuie să-mi ridic fierărie nouă. Am să urc mai la deal, la lărgime, şi-am să trîntesc o şandrama atît de mare încît n-am să mă mai lovesc în coate cu pruncii mei.

Oamenii fac haz. Îl privesc însă cu mîndrie.

— Zdravănă muiere, Ielea Maria! — spune unul cu respect. — Ţi-a turnat un ploton, Leleghé!

— Şi nu mă las mă — se înfierbîntă fierarul, bătînd de zor cu barosul — nu mă las pînă nu mai fac şase! Şase şi cu şase, doisprezece! Şi gata! Fac o gospodărie colectivă cu ei. Să moară de necaz Sabri — preşedintele.

Sabri, care e de faţă, rîde împreună cu ceilalţi. Cînd se mai potoleşte zarva, spune şi el:

— Leleghé, toarnă tu încă şase, că de feciorii ca ai tăi avem nevoie în colectivă.

Leleghé se opreşte din ciocănit şi înalţă fruntea:

— Ai vrea tu, Sabri! Deocamdată ne ţinem pe picioarele noastre! — Spune, şi în acelaşi timp se gîndeşte dacă-s adevărate cuvintele acestea pe care mîndria şi ambiţia îl împing să le spună.

— Ehei, Leleghé-doss! — nu se lasă, parcă înţelegîndu-l, Sabri. — Au să-ţi crească feciorii... Acum gîndeşti tu pentru ei. Mîine însă, fiecare o să vrea să gîndească pentru el! Ce te faci cînd or rupe tovărăşia cu tine ca să trăiască mai bine?

— Pun barosul pe ei! — urlă fioros Leleghé la gîndul că fiii săi s-ar rupe vreodată de el.

— Pui barosul pe ei! — îl îngină Sabri şi se duce mai la lărgime, pentru orice întîmplare neplăcută. — Da' cu şase hectare, cînd o să ai doisprezece fierari, ce-o să te faci? Şi cînd o să-i însori cu douăsprezece fete, ce-o să te faci, Leleghé-doss? Da' să nu vorbim de doisprezece feciori. Să vorbim numai de aceştia şase! Ei, ce mai spui?

Cu pumnul uriaş, fierarul îşi şterge mînios fruntea brobonită de sudoare. Sabri atinsese rana cea mai dureroasă. Parcă Leleghé nu se gîndise la asta? Parcă el nu-şi chinuie în fiecare noapte mintea căutînd să-şi dea seama ce va face cînd feciorii s-or însura, ce-o să le dea, cu ce să-i înzestreze? Ba da! Se chinuie ca hoţii de cai! Să împartă 6 hectare la 6 feciori.. Cîte un hectar de cap şi meseria de fierar... Nu-i nici o scofală! Tot îl vor înjura că i-a adus pe lumea asta ca să se chinuie. Şi dacă stai să te gîndeşti mai bine, nici şandramaua de care tot vorbeşte, n-are s-o poată ridica vreodată. N-are s-o ridice nici mai la deal, la lărgime, nici mai la vale măcar! De zece ani tot îşi bate gura. Acum îşi dă seama că şi-o bate degeaba. Dar dacă a apucat să spună aşa...

— Gospodărie colectivă cu 6 hectare, Leleghé-doss! — nu-l iartă Sabri.

— Ascultă turcule! — se îndreaptă de şale fierarul, clocotind de furie. — Dacă mă mai fierbi aşa, arunc cu barosul după tine!

Sabri întreabă:

— Cît arunci cu el, Leleghé?

Fierarul urlă scos din sărite:

— Cincizeci de metri şi te fac pilaf!

Sabri se depărtează vreo 60 de paşi.

— Leleghé! — strigă el de-acolo. — Dacă-ţi facem noi o şandrama de două ori cît asta, vii la colectivă?

Barosul sfîrîie prin aer şi cade pe locul unde stătuse Sabri. Ehei, da' Sabri ajunsese tocmai în faţa şcolii!

In faţa fierăriei bărbaţii se tăvălesc de rîs. Leleghé, încruntat nevoie mare, dar chinuit şi el de hohote, se duce să-şi ia barosul.

Rîsul e rîs, rîsul îşi are şi el socoteala lui! Sabri nu spusese vorbe goale! Şi pe Leleghé tocmai asta îl înfuriase. Îl înfuriase şi faptul că se mai gîndea cineva la el. Şi cei ce se mai gîndeau văzuseră, ca şi el, că viaţa nu-i de loc uşoară. Vorbele turcului parcă-l dezbrăcaseră de haine şi-l lăsaseră în pielea goală în faţa oamenilor.

Îi fu necaz că-l bufnise rîsul. „Rîd pe pielea mea!" — îşi spuse el înfuriat şi apucă cel mai greu baros, bătînd cu el nicovala de se cutremura şandramaua.

Pe seară, cînd totul se liniştise în sat, cînd coborau din înălţimi întunecimile îmbrăţişînd satul din vale, Sabri se pomeni în birou cu Leleghé. Prima lui mişcare fu să se ridice şi să fugă. Dar Leleghé proptise uşa cu spatele.

In sufletul lui Leleghé era o mare nelinişte, poate o mare aşteptare, o speranţă la care îi era şi frică să se gîndească. Dar toate astea tremurau, pîlpîiau în adîncul sufletului lui, ascunse. Pe faţă nu arăta decît o bucurie răutăcioasă. Parcă se pregătea să trîntească una zdravănă, ca o lovitură de baros, care să-l facă praf pe Sabri.

— Ei, Sabri, lua-te-ar dracu! — urlă el de zbîrnîiră geamurile. — Nu te bucura, n-am venit să... Dar spune, voi puteţi să faceţi o şandrama pentru şapte fierari?... Ei, ce zici?

DIONISIE ŞINCAN

UN TÎNĂR din PALAZU MARE

Vara, în anii dinaintea războiului trecut, pe plaja dintre Siut-Ghiol şi Marea Neagră, era o forfotă nemaipomenită. Aci, din prea augusta grijă a regelui („primul cercetaş, primul agricultor şi primul cetăţean al ţării", cum îi plăcea lui să se fandosească), erau organizate aşa numitele „jamboree", tabere de cercetaşi, iar mai apoi, de străjeri. Veneau odrasle ale negustorilor şi fabricanţilor din mai toate ţările capitaliste, potopeau întinsele nisipuri de la Mamaia, hăcuiau lemnul cîtorva păduri, ca să înalţe arcuri de triumf şi cabane, şi se aşterneau pe cîntec şi mîncare. Noaptea, la lumina miilor de lampioane şi de proiectoare, se perpeleau în frigări păsări şi viţei graşi.

Operatori de luat vederi roiau în toate părţile, irosind kilometri întregi de film ca să prindă feţele rotunde şi îmbujorate ale odraslelor care clefăiau sub ploaia de artificii. Venea însuşi „marele străjer", în pantaloni scurţi şi cu pumnal vînătoresc la brîu, şi se lăsa filmat, în timp ce mîngîia — într-un fel prea stăruitor şi cîtuşi de puţin cuviincios — vre-o fetişcană.

Nimeni n-avea ochi decît pentru mîncare şi pentru feeria jocului de artificii. Spre malul celălalt al Siut-Ghiolului nu căta nimeni. Acolo noaptea era întuneric beznă, iar ziua se înălţa din păpurişuri un abur greoi, stătut.

Dintr-acolo, uneori, ca nişte arătări din altă lume, se iveau copii zdrenţăroşi, murdari, cu feţele supte. Veneau pe apă, într-un soi de copăi ticăloase, încheiate ca vai de ele, mari cît o cotigă. Se opreau sfioşi la marginea plăjii şi ducîndu-şi mîinile streaşină la ochi, priveau îndelung spre tabăra îndestulaţilor. Intr-un tîrziu, cînd cutezau să se apropie, operatorii de cinematograf îşi opreau iute aparatele şi cereau indignaţi ca zdrenţăroşii aceia să fie izgoniţi numaidecît.

— E o ruşine, domnilor! Aştia ne strică filmul!

Şi zdrenţăroşii plecau înapoi, alungaţi de gardieni. Copăile lor se depărtau încet pe apă, spre celălalt mal. Acolo, printre stuf şi brusturi, se afla Palazu Mare...

Au trecut anii. Iar copiii aceia, odinioară cu feţele supte, au crescut. Sînt oameni în toată puterea cuvîntului. A crescut şi comuna. Astăzi e de nerecunoscut. Despre Palazu-Mare şi despre gospodăria colectivă „Olga Bancic" s-au scris multe lucruri frumoase. S-a făcut şi un film documentar, terminat de curînd. El oglindeşte viaţa nouă a colectiviştilor, marile lor înfăptuiri. Iar eroii filmului sînt copiii de altădată pe care aparatele operatorilor îi ocoleau cu grijă Şi, fără îndoială, cu ruşine.

Erou de film e şi Bileca Petre. Insuşiri actoriceşti nu are. Mărunt, oleacă spîn, slăbuţ, deşi plin de agerime, — un regizor ar spune despre el că nu e „fotogenic" Insă Bileca Petre are alte însuşiri, mult mai de preţ: e unul dintre cei mai buni colectivişti. Anul acesta a izbutit un adevărat record: a făcut 60 de zile-muncă numai pînă la 1 martie, deşi încă n-a început sezonul muncilor. In 2 luni de iarnă 60 de zile-muncă!

In răstimpul ăsta, ploaia şi lapoviţa au căzut aproape fără întrerupere, iar Bileca a trebuit să bată zeci de kilometri prin locuri desfundate. A făcut mai ales cărăuşie, împreună cu alţi tineri colectivişti de nădejde, utemişti ca şi el, cărora le-au fost încredinţate atelajele. Au cărat tinerii, prin ploaie şi prin zloată, 200 de vagoane de gunoi de grajd. Alţi tineri, cei din brigada legumicolă, au aşternut iasticuri, adică paturi calde pentru răsadurile de roşii, vinete, ardei şi castraveţi, care se răsfaţă acum oblăduite de geamuri.

Toţi utemiştii din gospodăria colectivă „Olga Bancic" sînt în întrecere. Una dintre sarcinile pe care şi le-au luat este buna îngrijire a atelajelor şi vitelor. Această sarcină, Bileca Petre n-o uită niciodată. Pentru realizarea ei e mereu prezent la lucru, pînă seara tîrziu. Seara, în drum spre casă, se abate fie pe la biblioteca gospodăriei colective, fie pe la cea a căminului cultural, şi-şi alege o nouă carte sau broşură de citit.

Ori de cîte ori l-ai întreba cum a reuşit totuşi să facă 60 de zile-muncă într-un timp atît de scurt şi mai cu seamă neprielnic, Bileca Petre îţi va răspunde:

— Prin participarea efectivă la toate muncile.

E o replică invariabilă. Dar are poezia ei şi-l caracterizează de minune pe acest tînăr colectivist care e totodată şi agitator şi proaspăt erou de film.

— Curînd, mi-a spus utemistul agitator Bileca, voi lucra cu o semănătoare. Atunci să vezi!

Aflu că Bileca a primit anul trecut 2.075 kg de grîu, 1.660 kg de porumb, 415 kg de orz, tot atîta ovăz, 207 kg de floarea-soarelui, apoi zarzavat, lînă, brînză, cîte şi mai cîte. A primit şi 2.241 lei.

Oare cît va primi anul acesta tînărul care a realizat în două luni atîtea zile-muncă? Se vede treaba că atît de mult încît va izbuti un nou şi însemnat record. N-ar fi de loc de mirare. Că are Bileca puterea şi entuziasmul specific tineretului nostru înaintat.

N. CULCEA

MAMA

Cînd mă-ntîmpină-n ogradă,
Strigă satul să mă vadă
Şi în braţe drag mă strînge—
Numai inima îi plînge.

— Dintr-ai casei, dragul meu,
Tu n-ai nici un dumnezeu.
Nici tu casă, nici livadă,
Nici văcuţă în ogradă.
Mi te-ai dus în lumea mare
Scribălău pe la ziare
Şi la colectiva mea
Ce n-ar face mintea ta!
De-ai lucra un an în şir
Mi te-ar pune brigadir...
Gîndul, maică, ăsta mi-i:
Să te văd ca oamenii!
La partid de fac rugare
Să te-ntorci din lumea mare,
Tu să vii! Mi-asculţi povaţa?
Mînce-ţi binele viaţa!

De-a făcut mama rugare
La partid, azi nu ştiu ce-i:
Eu rămîn în lumea mare
Ca să port cîntecul ei.

GEORGE CIUDAN

Mulți tineri plini de avînt au venit să muncească pe pămînturile înțelenite. Iată-l pe P. Nagornii, cunoscutul tractorist al sovhozului „Idanov" din Kazahstan.

Din patria CONSTRUCTORILOR COMUNISMULUI

Avansurile lunare ale colhoznicilor

Un mijloc eficace în lupta pentru ridicarea productivității muncii îl constituie avansurile lunare ale colhoznicilor pentru zilele-muncă lucrate. In această privință s-au făcut multe în colhozul „Stalin".

Colhozul „Stalin" a fost multă vreme codaș. Nemulțumiți de această situație, cu cîtăva vreme în urmă, colhoznicii au cerut să se facă realegerea conducerii și l-au ales ca președinte pe zootehnicianul Iakov Gheorghian. Acesta, încă din primele zile, a acordat o atenție deosebită întăririi disciplinei în muncă și ridicării productivității muncii colhoznicilor. După ce contribuția membrilor artelului la dezvoltarea economică a colhozului a crescut, conducerea a hotărît să aplice sistemul avansurilor lunare ale colhoznicilor. Această formă de ridicare a cointeresării materiale a membrilor artelului s-a dovedit a fi foarte bună.

In mai 1955 a fost dat primul avans pentru 4 luni — ianuarie februarie, martie și aprilie. Pentru fiecare zi-muncă s-au dat cîte 2 ruble. La 15 iunie a fost dat avansul pentru luna mai și mereu, lună după lună, colhoznicii au primit avansuri pentru zilele-muncă lucrate, încasînd acum cîte 3 ruble pe zi.

Oamenii au simțit roadele muncii lor. Munca a devenit mai productivă, treburile în gospodărie s-au îmbunătățit simțitor. O îmbunătățire deosebită s-a resimțit și în privința creșterii vitelor. La fermă rezultatele erau înainte slabe. Mulgătoarele adeseori lipseau de la muncă și faptul acesta se răsfrîngea asupra veniturilor întregii ferme. Indată însă ce au început să se dea avansurile pentru zilele-muncă, situația la fermă s-a schimbat.

— Acum, — povestește conducătorul fermei — s-au lichidat cu desăvîrșire timpii morți. Crescătorii de vite sînt tot timpul la fermă și lucrează cu tragere de inimă pentru mărirea producției de lapte.

Aici, în 1955 s-au obținut de la fiecare vacă 992 litri de lapte. Crescătorii de vite, în afară de avansurile lunare în bani, au primit ca plată suplimentară și 13.216 litri de lapte. Mulgătoarea Lidia Emelianovna Ilinova, de pildă, a primit 1.678 litri de lapte.

După cum era și de așteptat, ca urmare a aplicării sistemului avansurilor lunare, treburile s-au îmbunătățit și în celelalte ramuri ale economiei colhozului. Pretutindeni a crescut productivitatea muncii și o dată cu ea au crescut, bineînțeles, și veniturile colhoznicilor. Astfel, în 1954, fiecare colhoznic realiza în medie 390 de zile-muncă. In 1955 însă fiecare a realizat în medie cîte 423 de zile-muncă. Iar dacă în 1954 pentru fiecare zi-muncă s-au dat cîte 4 ruble, în 1955 s-au dat cîte 6 ruble.

Anul trecut, casieria colhozului a plătit sub formă de avans lunar, pentru zilele-muncă făcute, mai mult de 2 milioane ruble. In colhozul „Stalin" există zeci de familii care în cursul anului 1955 au primit sub formă de avans lunar între 5—7.000 ruble.

In prezent, colhozul plătește pentru zilele-muncă, în contul socotelii definitive, peste 3 milioane ruble.

Aplicînd sistemul avansurilor lunare, conducerea artelului „Stalin" caută acum căi noi pentru ridicarea productivității muncii, pentru mărirea recoltei tuturor culturilor, pentru creșterea productivității vitelor.

In ziua de 10 martie a.c., a fost publicată importanta hotărîre a C.C. al P.C.U.S. și a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. „Cu privire la avansurile lunare pentru colhoznici și retribuirea suplimentară a muncii în colhozuri". Hotărîrea aceasta dovedește o dată mai mult că Partidul Comunist și Guvernul Sovietic se îngrijesc neîncetat de ridicarea nivelului de trai al colhoznicilor, asigurîndu-le cele mai bune condiții de muncă și de viață. Ea dovedește totodată că sistemul aplicat de către colhozurile fruntașe, printre care și colhozul „Stalin" din raionul Tihorețk, este un sistem într-adevăr bun, care a fost extins astăzi și în celelalte colhozuri din U.R.S.S.

G. DZEKUN

Oamenii de știință ai Institutului agricol „V. V. Dokuceaev" din Harkov studiază problemele hrănirii artificiale a porumbului, a sfeclei de zahăr, a cartofului.

In fotografie: *asistentul A. Vaganov (dreapta) și studentul I. Grisko studiind introducerea fosforului în frunzele de sfeclă de zahăr.*

★ ★ ★

In sovhozul cerealier „Zapadnii", tinerii elevi urmează cursuri agrotehnice, făcînd aplicații practice pe teren. In fiecare zi elevii îndrumați de profesoara lor V. Julina ies în curtea școlii unde cu mult interes aplică cunoștințele dobîndite la orele de curs.

Fotografia noastră îi înfățișează pe elevii școlii în timpul orelor de aplicații practice.

★ ★ ★

La vîrful unei stînci pustii

de K. Tokarev

Povestea noastră a început în martie 1955. Demobilizat din armată, tanchistul Constantin Ejenkov, după ce a absolvit cursurile de tractorist brigadier, a venit în nesfîrșita stepă din Altai. O dată cu el au mai venit în stepă, pentru valorificarea pămînturilor înțelenite, cinci flăcăi și trei fete.

In ziua aceea, în stepa în care astăzi se află întinsa așezare omenească a sovhozului „M. I. Kalinin", noii sosiți au așezat primele corturi. Au urmat zile de muncă încordată; oamenii dădeau zăpada la o parte, săpau în pămîntul înghețat.

Unii dintre cei sosiți nu credeau că aici, pe locul acesta pustiu, într-un termen scurt, se vor înălța case frumoase, clădiri în care ei vor trăi și vor munci. Cu timpul au venit însă și alți tineri, au început să sosească mașini, case demontabile, materiale de construcție.

Constantin Ejenkov a luat în primire și a repartizat tinerilor 10 tractoare cu șenile. Fetele au început să lucreze ca ajutoare ale tractoriștilor. In cele din urmă s-a văzut că tinerii sosiți aici absolviseră cursurile de automobilism, dar conducerea tractorului nu o cunoșteau. Ce era de făcut? Zăpada se topea, iar primăvara era aproape. „Nu vă pierdeți curajul, — spunea Ejenkov — am să vă învăț să conduceți tractoarele!" Tinerii învățau de dimineață pînă seara. Așa a mers pînă în primăvară. Iar primăvara, cînd de sub zăpada topită a apărut pămîntul înțelenit, 10 tractoare au început să lucreze. Tinerii munceau fără întrerupere și ziua și noaptea. Intre timp Ejenkov pregătea cel de al doilea schimb de tractoriști. Apoi, tinerii au semănat grîu de primăvară. Ejenkov era acum și tractorist și agrotehnician, iar tractoriștii deveniseră agricultori. In cursul primăverii și al verii ei au valorificat 2.000 de hectare!

— Era tare greu! Oamenii însă nu-și pierdeau curajul, — își amintește Ejenkov.

Mărețul scop de a desțeleni pămîntul îi unise pe toți tinerii brigăzii. Ei știau bine că vor învinge toate greutățile. aveau încredere în puterile lor. Tînărul Evghenii Bobrișev, al cărui înlocuitor s-a îmbolnăvit, a lucrat trei schimburi în șir făcînd numai scurte pauze pentru masă. Fetele munceau cu aceeași rîvnă. Zina Eremina, venită din Moscova, lucra pe tractor 12 ore în șir. Și nici unul, nici unul dintre tinerii entuziaști veniți în stepă, nu a lăsat o clipă lucrul. Curînd primele rezultate au început să se arate.

— Atunci am înțeles, — ne povestește Ejenkov, că viitorul nostru pe pămîntul desțelenit depinde de noi înșine. Ce poate fi mai frumos decît să dai viață unui pustiu sterp, să simți că tot ce se face aici se datorește priceperii și puterii tale. Nu vă puteți închipui ce fericiți am fost atunci cînd am strins prima recoltă și am pus pe masă prima pîine făcută în sovhozul nostru!

Venind acum în sovhozul „M. I. Kalinin" și văzînd casele noi și frumoase, hambarele pline. parcă nu ne venea a crede tot ce ne povestea Ejenkov. In jurul nostru se adunaseră tineri cu privirea senină, cu figura hotărîtă. Care de care se întreceau să ne spună mai multe, să ne arate realizările. Am vizitat stațiunea de mașini și tractoare, căminul tineretului, unde în fiecare cameră sînt paturi curate și chiuvete, am trecut apoi la etajul de jos unde sînt cantina, clubul, sala de lectură, sala de cinema. Tot atunci am vizitat și doi tineri căsătoriți, pe Arkadie Manașev, tractorist, și pe soția sa, crescătoare de vite. Cînd am intrat în casa lor, ni s-a părut că intrăm într-o casă din Moscova. Așa era de frumos...

Ascultînd tot ce ne-a povestit Ejenkov și vizitînd întreg colhozul, ne-am dat seama că anul acesta tinerii de aici vor obține recolte și mai mari, că entuziasmul lor, dragostea lor de muncă vor face pe zi ce trece minuni tot mai mari în stepa altădată pustie.

SĂPTĂMÎNA MONDIALĂ A TINERETULUI

TINERI, UNIȚI-VĂ! ÎNAINTE PENTRU PACE TRAINICĂ
FEDERAȚIA MONDIALĂ A TINERETULUI DEMOCRAT

21–28 martie

Prieteni în toate colțurile lumii

M-am împrietenit de curînd cu un tînăr din București. Are 19 ani. Locuiește pe strada Școala Ciocanul nr. 1 și-l cheamă Pascal Corneliu. A venit pe la mine acum cîteva zile și mi-a adus să văd vreo cîteva zeci de plicuri și cărți poștale ilustrate. Toate îi erau adresate lui. Iar la adresele expeditorilor am putut să citesc o mulțime de nume din cele mai depărtate țări: Brazilia, Indonezia, Islanda, Danemarca, Grecia, Anglia și așa mai departe. Deși n-a trecut niciodată dincolo de hotarele patriei noastre, Corneliu și-a făcut o sumedenie de prieteni în felurite colțuri ale lumii, prin corespondență. Adresele noilor săi „cunoscuți" le-a găsit în revista „Tineretul Lumii". Le-a scris și pe urmă a început să primească răspunsuri. Așa s-au împrietenit.

— Manersberg e din Germania, — îmi explică el — Jindrich Gref, din Cehoslovacia; plicul ăsta e de la Danielle Vial, din Franța...

— Și ăsta? îl întrerup eu, privind spre un plic mic alb cu două timbre verzui ce înfățișează o floare de lotus și o linie electrică de înaltă tensiune.

— A, e de la Devendra Pal Singh, un student din India.

Deschide plicul și-mi arată o scrisoare în limba franceză. Atît cît știu eu franțuzește, am putut să citesc printre altele:

„Permite-mi, acum, să-ți scriu cîteva lucruri despre mine. Sînt un tînăr indian de 19 ani și îmi voi da în curînd licența la universitatea din Alahabad. Obiectele pe care mi le-am ales sînt istoria, științele politice și militare. Eu sînt de asemenea un filatelist pasionat... Îmi place totodată să particip la jocurile sportive și la activitatea obștească..."

Citeam mai departe și totodată mă gîndeam: ce minunat e să ai prieteni de vîrsta ta în toată lumea care să-ți scrie despre viața lor, despre țările în care trăiesc sau despre obiceiurile populare de acolo; poți să cunoști o mulțime de lucruri noi și interesante, să faci o adevărată călătorie în jurul lumii fără să fie nevoie să te miști de pe scaun! Și răsfoind scrisorile, ilustratele, revistele și diferitele publicații pe care le adusese Corneliu, am făcut într-adevăr cu închipuirea o interesantă călătorie pe toate continentele. Cîteva din faptele cunoscute cu acest prilej le înfățișez aici.

Ce-și dorește Gertrude

Am poposit întîi în Austria, în orașul Steyr. Neam întîlnit aici, printre alții, cu o fată drăguță, pe care o cheamă Gertrude și are 18 ani. Pînă la vîrsta asta nu a putut să învețe nici o meserie. Este vînzătoare într-un magazin și cîștigă 300 de șilingi pe lună. Ne-a mărturisit cele două visuri ale ei: să-și găsească o slujbă mai bună în anul acesta — dacă s-ar putea tehniciană la un dentist — și să-și pună în fiecare lună bani deoparte pentru ca să și poată cumpăra un costum...

Am ajuns apoi în capitala Franței, la Paris. În cartierul Faubourg St. Antoine am văzut un ucenic trăgînd o cărucioară cu două roți, încărcată cu mobilă. Ne-a spus că este în anul doi de ucenicie. Aproape jumătate din vreme și-o petrece însă cărînd mobila făcută sau reparată în atelierul patronului său. Știți ce salariu are? 850 de franci pe săptămînă, adică atît cît costă 8 pachete de țigări. El ne-a spus însă că „tot stă bine"; alții de vîrsta lui nici n-au reușit să intre să învețe o meserie. Numai anul trecut 65.000 de tineri nu au putut intra în școlile de ucenici din pricină că sînt prea puține locuri.

Foame și umilință

Tot atît de tristă a fost și întîlnirea cu un tînăr țăran din județul Jaen, din provincia spaniolă Andaluzia. Era dimineață. Stătea în piață și căuta de lucru. Își strînsese bruma de recoltă ce-o avusese pe peticul de pămînt din satul lui și acum aștepta să fie angajat argat. Într un colț, un grup de misiți angajau muncitori pentru Barcelona și Vitoria. Tînărul nostru își spune: „M-aș duce, dar cum să-mi las părinții, frații? Ei! Am să mai stau, nu vreau să plec de-acasă!" Trece o zi-două și acasă mîncarea se împuținează. Ce bine ar fi să aibă bani să-și cumpere un pachet de tutun! Sau măcar un păhărel de țuică. Ar pleca, dar unde? Peste tot aceeași viață de mizerie. A văzut mulți ca el întorcîndu-se după ce au plecat din sat, fără nici un ban, mai săraci decît fuseseră înainte. Nu găsiseră nici la oraș de lucru, îndurasră foamea, umilința. Unul s-a întors grav bolnav. După trei luni se vindecase, dar de lucru nu fusese chip să găsească. Într-o bună zi a sfîrșit la gară sub roțile unui tren.

Cîntecul tinereții

Primăvară — tinerețe,
Tinerețe — primăvară!
Inima îți dă binețe,
Visul peste ani îți zboară
Slobod ca o căprioară.

Au cu cine să te-aseamăn
Tinerețe — sărbătoare?
Ți-i stejarul frate geamăn
Stînd cu creștetul în zare —
Santinelă-a vieții-n floare.

Nici un ger, nici o furtună
N-or putea să te-ncovoaie;
Că din glia ta străbună
Seva drum spre soare-și taie
Ca un fluviu de văpaie.

Mîngîindu-ți fruntea-naltă
Îți îngînă-un cîntec vîntul;
Simți cu tine laolaltă
Toți stejarii fremătîndu-l:
Tinerii pe-ntreg pămîntul!

Cîntecul ce-n larg se-ncheagă
Adunat din patru vînturi,
Inimi lîngă inimi leagă,
Limpezește doruri, gînduri,
Rupe lanțuri — strînge rînduri!

Tinerețe — primăvară,
Primăvară — tinerețe!
Suie ca o căprioară
Înălțimile semețe
Către culmi de frumusețe!

PETRE POPA

Făuritorii de bogății trăiesc în neagră mizerie

Un tînăr african. Îl cheamă Lo Cheikh Bara. El ne vorbește despre țara sa, Senegal. Aici se cultivă cea mai mare cantitate de arahide din lume, orez, mei, palmieri, fructe și legume. În pămîntul bogat al Senegalului se găsesc zăcăminte de petrol, de fosfați, de titan, zirconiu, sare și alte minerale. De pe urma acestor bogății profită însă numai colonialiștii francezi. În satele din Senegal, cum sînt de pildă Cayor, Baol, Fonta, Djolof și altele, 30 la sută din copii mor înainte de a fi ajuns la vîrsta de doi ani. Un european din categoria de salarizare cea mai de jos primește pe oră 151 de franci în timp ce unui african nu i se dă decît cel mult 28,10 franci. Din 323.751 de copii de vîrstă școlară numai 52.258 sînt primiți în școli.

Împotriva unor astfel de condiții de trai luptă organizațiile de tineret, sindicatele și celelalte asociații ale oamenilor muncii. Cele 60 de organizații ale tineretului din această țară și-au ales un singur organ de coordonare. Consiliul Tineretului Senegalez. Din inițiativa acestui consiliu a avut loc la Bamako o întîlnire la care au participat 40 de delegați și observatori veniți din Sudan, Senegal, Nigeria, Dahomey, Coasta de Fildeș și Guineea. S-au luat în discuție condițiile de viață și activitatea tinerilor din Africa Occidentală Franceză, înființîndu-se un Consiliu Federal al Tineretului care să coordoneze lupta tinerilor pentru un trai omenesc, pentru egalitate rasială și pace.

Un luptător înflăcărat

Un alt prieten de peste ocean, Ben Shek din Canada a fost la Festivalul de la Varșovia. Întors acasă, a pornit entuziasmat prin toată țara sa pentru a face cunoscută măreața manifestare a păcii și prieteniei pe care a cunoscut-o în capitala Poloniei. Despre această călătorie el scrie: „După două zile petrecute în marele port Vancouver, unul din cele mai frumoase orașe ale țării, am traversat cu bacul pînă la insula Vancouver, unde am pertecut cinci zile. Intoate orașele mici sau mari de pe această insulă răpitor de frumoasă, unde afluența de muncitori este mare la ferăstraiele și fabricile de hîrtie sau cherestea, am rostit cuvîntări. Intr-un interviu pe care l-am dat la radio în orașul Victoria, capitala Columbiei britanice, am avut prilejul să istorisesc despre Festivalul de la Varșovia.

...În provincia Alberta am fost la două mari mitinguri publice, am dat un interviu ziarului Gateway al universității din Alberta, un alt interviu la postul de radio în limba franceză CHFA și am avut o discuție prietenească cu secretarul Mișcării Creștine Studențești, toate pe tema ultimului și viitoarelor festivaluri".

Visurile se împlinesc

Cît de felurite sînt manifestările activității tinerilor luptători pentru pace din diferite țări! De la prietenul canadian pînă la tînărul mecanic bulgar Kostadin Mincev de pe șantierul digului de 200 de metri de pe malul rîului „Isko" este o distanță mare. Și tot atît de mare este deosebirea dintre viața lor. Amîndoi însă luptă pentru o viață mai bună, pentru victoria păcii și prieteniei. Kostadin primise însărcinarea să repare macaraua ce se defectase deasupra prăpastiei. Bătea un vînt înghețat, ce-i înroșea fața și îi străbătea prin toate hainele. Mîinile i se lipeau de metalul rece, usturîndu-l. Clipele treceau greu, dureros. Și cu toate acestea, Mincev a reparat macaraua stînd trei ore cățărat pe brațul ei.

Și acum, împreună cu tovarășii săi, privește cu mîndrie digul, înalt de 76 de metri; dacă te apleci peste bordura parapetului ți se învîrtește capul și te apucă amețeala. Digul străjuiește un imens lac; apele sale, aruncate de la o înălțime mare, pun în mișcare turbina centralei electrice de 260.000 Kw. Luminile aprinse pe dig, valurile mici ale lacului de acumulare îl fac pe Kostadin să simtă că trăiește un vis împlinit. Este gata încă o construcție a socialismului. La ora asta poate că, tot așa, s-au aprins becurile unei noi centrale din Uniunea Sovietică sau China populară, așa cum se vor aprinde becurile hidrocentralei noastre de la Bicaz. La ora asta, mii de tractoare, mînuite de mîinile harnice și pricepute ale tinerilor sovietici deșelenesc întinderi uriașe de pămînturi, altădată pustii. Eroicul tineret sovietic muncește cu avînt pe șantierele construcției comunismului. „Cauza partidului, a poporului, este cauza noastră" — spun tinerii sovietici.

Același gînd, aceeași năzuință

A început o nouă construcție în Cehoslovacia sau a intrat în mină un nou schimb al tinerilor mineri polonezi. Poate că acum, în sala frumos luminată și împodobită a unui cămin cultural din R.P. Ungară o echipă artistică învîrtește un ceardaș îndrăcit. Sau poate că acasă, în noul apartament, un tînăr mongol, fost cioban, ascultă o melodie la aparatul de radio.

Poate că acum, Gertrude, prietena noastră din Austria și-a împlinit unul din visuri; poate ucenicul tapițer din Paris a fost angajat lucrător; poate că argatul spaniol și-a găsit de lucru. Se poate ca în clipa asta studentul indian Singh să-și fi dat licența sau prietenul senegalez să vorbească la o adunare despre puterea unității tineretului în lupta pentru pace, egalitate rasială și prietenie. Se poate de asemenea ca Ben Shek, canadianul să proecteze un nou turneu în țara sa pentru a răspîndi adevărul despre viața tineretului lumii.

Departe unul de altul, în zilele primei săptămîni a primăverii, în cadrul Săptămînii Mondiale a Tineretului, tinerii de pretutindeni se vor simți însă aproape, ca niște vechi cunoștințe. Deși nu s-au văzut niciodată ei se simt legați de același gînd în aceeași năzuință: în lume să domnească pace și prietenie.

I. GOLIANU

În acul ALBINEI

Leacul

De vreo trei zile îl prinseseră nişte junghiuri printre coaste de ziceai că-l taie cu fierăstrăul. Ba cînd l-a mai luat şi cu fierbinţeli şi i s-a mai năzărit şi-o tuse seacă în capul pieptului, Moş Petre a început să privească cu părere de rău la viaţă, obişnuindu-se cu gîndul că în curînd avea să se înfăţişeze pe cealaltă lume. Şi mai avea el un gînd, care, cu cît se simţea mai rău, cu atît i se înşuruba şi mai adînc în inimă: „Să ştii că m-a blestemat drăcoaica aia de noră-mea. Are nişte ochi de parcă i-a semănat, ducă-se pe pustii, nu alta. O fi făcut drăcoaica vreo fermecătură ca să se aleagă la un fel: — poate să mor şi să le rămînă lor casa... Asta trebuie să fie..." Şi încredinţîndu-se în ăst fel că altă pricină nu-i, l-a chemat pe fecioru-su Matei şi i-a zis:

— Mă băiete, cu mine nu-i lucru curat. Pune caii la căruţă şi hai pînă-n Valea Seacă la ţaţa Filofteia, doftoroaia. Altminteri mă prăpădesc, să ştii...

Băiatul l-a privit cam pieziş pe taică-său şi l-a luat cu binişorul:

— Ce doftoroaie, tată? Iacă avem dispensar şi doctor în sat şi dumneata te duci la babe? E ruşine, zău aşa...

— Mă, tu să nu mă înveţi pe mine. Auzi colo! Un ţînc, şi face pe ispravnicu-n Mălăeşti. Doftoroaia e femeie bătrînă, mă! A văzut şi ştie multe, nu ca doftorul tău... Şi-apoi cînd e vorba de farmece sau de alte cele, numai doftoroaia le ştie leacul... Ea şi nimeni altu' de pe lume. Eu una te-ntreb: mergi ori ba?

— Ba, eu nu merg, tată. Dau o fugă şi chem doctorul...

Bătrînul n-a mai răspuns nimic. După ce-a plecat băiatul

s-a dat jos din pat şi, cum a putut, mai mult mort decît viu, a înhămat caii la căruţă, s-a înfăşurat într-o velinţă şi haida-hai, a pornit spre Valea Seacă, singur.

La casa doftoroaiei — o casă bătrînească, lăsată într-o rînă şi cu pereţii coşcoviţi — nu se zăreşte nici un crîmpei de lumină. A bătut Moş Petre cu codirişca în uşă, pînă a asmuţit toţi cîinii din vecini, dar baba tot nu s-a arătat în prag. „Se vede că nu-i acasă" — oftă Moş Petre, neştiind încotro s-o apuce. In ograda alăturată se zări o umbră, apoi se auzi un glas:

— Cine-i acolo?

— Iacă, om bun. O caut pe ţaţa Filofteia. Nu ştii pe unde s-o fi dus?

Umbra se apropie de gard şi scăpărînd un chibrit aprinse lămpaşul agăţat de uluc. Era un om între două vîrste, mărunt şi c-o dungă de mustaţă deasupra buzelor. Ii răspunse cu bunăvoinţă şi cu chef de vorbă:

— Păi, ţaţa Filofteia e dusă la Mălăeşti. La dispensar. C-a doborît-o boala... Ba cu fierbinţeli, ba cu junghiuri şi cu tuse-n piept, că n-a mai avut ce face... A încercat cu leacuri de-ale ei, da' n-a mers... Aşa că tot la doctor a nimerit... Cică e unu' tînăr în Mălăeşti, de-ţi ia boala cu mîna... Aşa că ţaţa Filofteia s-a dus s-o pună la aparate de-alea care arată ce stricăciune ai pe dinlăuntru... Aoleo, da' ce-i cu dumneata? Nu te simţi bine?

Moş Petre se făcuse ca lămîia şi-l cuprinse, aşa, o ameţeală că era gata să se prăvale peste gard. Dacă nu sărea omul şi nu-l prindea în braţe s-ar fi întins, cît era de lung, în noroiul din curtea doftoroaiei.

A doua zi, Moş Petre îi povestea noră-sii şi lui fi-su:

— ...Şi m-a adus bietul om cu căruţa pînă la noi, în Mălăeşti, la dispensar. Cum m-a văzut doctorul a şi început să mă sucească pe toate părţile.... Ei, şi numai ce ieşii eu de sub aparatul cela care te vede pe dinlăuntru, că-şi viră şi doftoroaia capul pe uşă şi-l întreabă pe doctor:

— Cum ziseşi, omule că-i zice leacului cela pe care mi l-ai însemnat?

— „Penicilină", mătuşă — i-a zis el. Dacă te îngrijeşti cum ţi-am spus, peste-o lună poţi să joci şi la horă...

Matei era însă nerăbdător să audă ce boală are taică-său, aşa că-l făcu să schimbe vorba:

— Da' dumitale ce ţi-a găsit doctorul?

— Păi, nu-ţi spusei? Tot ca doftoroaiei. Cică să fac „penicilină" d-aia şi-mi trece... Auzi, mă, băiete: doftoroaie bolnavă, cine dracu' a mai pomenit?

Şi bătrînul izbucni în rîs, cu toate că îi mai vîjîia capul de fierbinţeală. Apoi se făcu deodată serios şi întoarse ochii grijuliu, spre noră-sa:

— Ia deretecă şi tu pe-aici, fă nor-mea, că acuş trebuie să pice şi doctoru' şi-i mai mare ruşinea... Hai, nu-ţi mai holba ochii ceia de smoală la mine, că tot nu mă deochi. Şi-apoi, chiar de m-ai deochia, degeaba! Fac o penicilină şi gata! He-hei, e dată naibii doftoria asta!...

RODICA TOTH

STAI AŞA!

Oamenii, cînd se întîlnesc, îşi dau bună ziua. Au ei obiceiul ăsta, ca ori de cîte ori se văd unul cu altul, să-şi dea bineţe. Numai Mihai Mihăilescu, gestionarul cooperativei din Colţu Cornii, raionul Huşi, nu face aşa. Cum dă cu ochii de cineva, Mihai Mihăilescu are ciudatul obicei să strige:

— Staţi aşa şi lăsaţi gălăgia!

Dar de ce „salută" el în felul ăsta? Pentru că, intrînd în cooperativă, îl „deranjezi": gestionarul stă întotdeauna nemişcat, cu urechea lipită de aparatul de radio aşezat în raftul de mărfuri. Ce vreţi? Ascultă omul muzică. Iubeşte într-atîta programele muzicale, încît nu-l dezlipeşti de aparat ore întregi. Stau smirnă cîte zece, cincisprezece oameni şi aşteaptă ca tovarăşul gestionar să se sature de muzică. Iar dacă îndrăzneşte vreunul să facă o mişcare, el strigă supărat:

— Staţi aşa şi lăsaţi gălăgia! Se vede că habar n-aveţi ce-nseamnă o audiţie radiofonică.

Dar cumpărătorii nu vor să mai „stea aşa", nici să-l mai vadă pe Mihai Mihăilescu lipit mereu de aparatul de radio, care, nu se ştie de ce, a fost luat de la căminul cultural de vreo doi ani. Ce spui, tovarăşe gestionar? Te-ai supărat? Stai aşa şi... vorba dumitale: lasă gălăgia!

(După o corespondenţă trimisă de CHIRILA AXINTE).

Strigătură

Am un cal de la oraş,
Năzdrăvan şi nărăvaş;
Şi-are calul meu, măi vere,
Patruzeci de cai putere.

Epigramă

Comuna Fierbinţi din raionul Snagov este fruntaşă în repararea uneltelor agricole.

Cu asemeni rezultate
Pot să dau iscălitură
Cum că la Fierbinţi, măi frate
Se munceşte cu... căldură.

Stau de vorbă DOI CHIABURI

— Ce mai faci măi, nea Mitac?
— Fac pe dracu! Ce să fac?
Parcă poţi să faci ce vrei?
Joci după cum cîntă ei!
In ziar, te-apucă jalea
Cînd citeşti de toate alea:
C-au făcut şi că vor drege
Iar de noi praful se-alege!
— Dacă s-ar putea, ehei,
Cum vrem noi, nu cum vor ei,
Ce-aş mai face-n loc de plug
Fiecăruia un jug...
Insă vezi: ei fac tractoare,
Noi ne facem zile-amare.
Ei s-adună la cămin,
Noi ne adunăm... venin.

Ei trag carele cu roadă
Noi, pisicile de coadă...
— Zău, măi Simioane, frate,
Cam de-andoaselea merg toate.
Lui Bîrlează şi lui Spirea,
Cînd cu întovărăşirea,
Le-am spus că acolo-i rău,
Că le-ar merge tare greu,
Şi le-ar ieşi os prin os;
Cînd colo ieşi pe dos:
Un porumb — să-i ieie dracul!-
Cu-n ştiulete umpli sacul.
Griul, — fir-ar de deochi, —
Imi stă ca un par în ochi
Cu-un spic cît un vrăbioi!
Ce-au vrut ei, nu ce-am vrut noi!
— Şi-apoi, frate, alt necaz
Cu pîrlitul de Bicaz
Numai cît citii, şi-odat'
M-am şi simţit curentat.
— Să zvonim, acu-i momentul
Pînă nu ne ia curentul.
— Bine zici! Curentul frate,
Cică îl trimit la sate.
Din Bicaz şi pîn' la Secu
Uite omul, uite becu'!
Cică-i „planul cincinal"
„Interesul general..."
Dar pe cît am înţeles
Eu n-am nici un interes.
— Nici eu n-am, ferească sfîntul,
Cît îi lumea şi pămîntul!
Cînd se bagă firu-n case
Parcă-mi bagă fieru-n oase,
Cînd văd pe drum cîte-un bec
Parcă-n bezne mă înec
Iar în ochi văd stele verzi
Cum te văd şi cum mă vezi.
Nea Mitac, măi nea Mitac,
Orice-am face, tot un drac.
Ei au pînea şi cuţitul
Nouă ne-a rămas zvonitul.
Ei fac viaţa lor mai bună
Noi facem spume la gură...

(Din programul brigăzii de agitaţie din comuna Valea Călugărească, raionul Ploeşti).

„Cine este vinovatul?"

S-a întors Stănică numai foc şi fiere:
„Na! Halal brigadă şi halal muiere!
Mă ajunse ziua de-o trăii şi p-asta,
Ca să-mi facă mie critică, nevasta!
Face pe artista! D-aia nu-mi da pace
Ca s-o las să meargă la cămin, să joace!
Insă, las-pe mine, să nu-mi zici Stănică,
De nu fac să-mi ştie dumneaei de frică.
Mai întîi, din casă,
N-o mai las să iasă.
Doi: o-ngrop de vie
In bucătărie.
Trei: ..."
Deodată însă, socoti aşa:
„Poate, vezi, că totuşi, nu-i de vină ea.
Alta-i vinovata principală. Iat-o:
Sefa de brigadă, care-a învăţat-o.
Dînsa poartă vina, ei am să-i plătesc:
Niciodată-n viaţă n-o să-i mai vorbesc.
Şi-am s-o fac să-nveţe să-şi mai ţină gura:
La jurnal... de stradă-i dau caricatura.
Lumea vreau să vadă, satul tot să ştie
Că am leac de cel ce-mi face poezie".
Iarăşi stă Stănică, şi socoate-aşa:
„Vezi, dar poezia n-o fi scris-o ea!
Poezia-i scrisă (am aflat secretul!)
De un tînăr, unu' Mitu, zis „Poetul".
El e cel ce-n sală a stîrnit tot hazul,
Deci pe el acuma am să-mi vărs necazul.
Am să-l ţin de astăzi numai în şicane...
Ce-l privea pe dînsul, dacă eu am toane,
Şi ce-i pasă dacă plugul nu-mi repar?"
Din adînc, Stănică a oftat amar:
„Plugul, vezi, şi dînsul poartă părţi din vină:
Cum s-a-nvestmîntat singur în rugină?
Cum ajuns-a oare plugu-n poezie,
Fără ca stăpînul singur să o ştie?
Dacă-i el de vină, parcă nu-mi convine.
Ce să mă mai zbucium? Il repar, mai bine!"

P. VICTOR

ÎNTÎMPLĂRILE LUI ILIE POZNAŞU (3)

Diploma lui Răzvan

Text: M. VOINEA
Desen: N. RADULESCU

Poznaşu: — Orice gospodar cuminte,
Poate cîştiga mulţi bani
Contractînd să-ngraşe-n termen
Cîţiva porci mai dolofani.

Cît priveşte greutatea:
Fiecare godăcel
Să tot aibă, la predare,
Tot cam cît o are... el!

Răzvan: — Scrie-mă cu doi, Poznaşe
Că eu nu mă tem de muncă
Şi — ca mîine — godăceii
Ţi-i fac.. pepene de şuncă!

Poznaşu: — Te pricepi atît de bine?
Măi, Răzvane, lucru-i greu!
Răzvan: — Fii pe pace! Il vezi p-ăsta?
Cine l-a-ngrăşat? Nu eu?

REDACŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel. 7.60.10, 7.06.89, 7.34.87, ABONAMENTE: 7,60 lei anual. Taxa poştală plătită în numerar conf. aprobării Dir. Generale P.T.T.R. Nr. 17.933/942. Abonamentele se fac la oficiile poştale, prin factorii poştali şi difuzorii voluntari. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"
STAS — 3425 52